

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)
den 19 september 2000 *

I mål T-252/97,

Anton Dürbeck GmbH, Frankfurt am Main (Tyskland), företrätt av advokaten
G. Meier, Berrenrather Straße 313, Köln (Tyskland),

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K.-D. Borchardt och
H. van Vliet, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress:
rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

med stöd av

Konungariket Spanien, företrätt av R. Silva de Lapuerta, abogado del Estado, i egenskap av ombud, delgivningsadress: Spaniens ambassad, 4—6, boulevard Emmanuel Servais, Luxemburg,

och

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger, sous-directeur, internationella ekonomiska och gemenskapsrättsliga frågor, utrikesministeriets rättsavdelning, och C. Vasak, secrétaire adjoint vid samma avdelning, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Frankrikes ambassad, 8 B, boulevard Joseph II, Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 10 juli 1997 om övergångsåtgärder till förmån för sökanden inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för bananer,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden R. García-Valdecasas samt domarna P. Lindh och J.D. Cooke,

justitiesekreterare: byrådirektören G. Herzig,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 9 november 1999,

II - 3034

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Genom avdelning IV i rådets förordning (EEG) nr 404/93 av den 13 februari 1993 om den gemensamma organisationen av marknaden för bananer (EGT L 47, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 48, s. 129) infördes en gemensam ordning för handel med tredje land som ersatte de olika nationella ordningarna.

- 2 I artikel 17 första stycket i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

”Bananer får endast importeras till gemenskapen efter uppvisande av en importlicens vilken skall utfärdas av medlemsstaterna till den som begär detta oavsett var denne är etablerad i gemenskapen, dock med förbehåll för de särskilda tillämpningsföreskrifterna till artiklarna 18 och 19.”

- 3 I artikel 18.1 i förordning nr 404/93, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 3290/94 av den 22 december 1994 om de anpassningar och övergångsåtgärder som krävs inom jordbrukssektorn för att genomföra avtalen som slöts inom ramen för de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan (EGT L 349, s. 105; svensk specialutgåva, område 3, volym 66, s. 52) föreskrevs att det skulle öppnas en tullkvot på 2,1 miljoner ton (nettovikt) för år 1994 och 2,2 miljoner ton (nettovikt) för de följande åren för import av bananer från annat

tredje land än länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS-staterna) (nedan kallade tredjelandsbananer) och för icke traditionell import av bananer från AVS-staterna (nedan kallade icke traditionella AVS-bananer). Inom ramen för denna tullkvot skulle import av icke traditionella AVS-bananer inte beläggas med någon tull och import av tredjelandsbananer beläggas med en avgift på 75 ecu per ton.

- 4 Genom artikel 19.1 i förordning nr 404/93 delades tullkvoten upp och öppnades med 66,5 procent till de aktörer som hade avyttrat tredjelandsbananer och/eller icke traditionella AVS-bananer (kategori A), med 30 procent till de aktörer som hade avyttrat gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori B) och med 3,5 procent till de aktörer etablerade i gemenskapen som sedan år 1992 hade börjat avyttra andra bananer än gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori C).

- 5 I artikel 19.2 i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

”På grundval av separata beräkningar för var och en av de kategorier av aktörer som avses i punkt 1... skall varje aktör erhålla importlicenser som grundar sig på de genomsnittliga kvantiteter av bananer som denne har sålt under de tre senaste år för vilka uppgifter finns tillgängliga.

...

För den andra hälften av 1993 skall varje aktör tilldelas licenser baserade på hälften av det avyttrade årsgenomsnittet för åren 1989 till 1991.”

- 6 I artikel 30 i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

”Om det efter juli 1993 krävs särskilda åtgärder för att underlätta övergången från den ordning som gällde innan denna förordning trädde i kraft till den som fastställs genom denna förordning, särskilt för att komma till rätta med svårigheter av känslig natur[*], skall kommissionen... besluta om de övergångsåtgärder som den bedömer vara nödvändiga. [*I överensstämmelse med terminologin i domen i mål T-251/97 används nedan begreppet ’orimliga svårigheter’. Övers. anm.]”

- 7 Genom dom av den 26 november 1996 i mål C-68/95, T. Port (REG 1996, s. I-6065, nedan kallad domen i målet T. Port), fastställde domstolen särskilt följande: ”Artikel 30 i förordning (EEG) nr 404/93 innebär däremot att kommissionen har befogenhet och under vissa omständigheter även skyldighet att anta bestämmelser för att komma till rätta med fall där det föreligger [orimliga svårigheter], vilka uppstår genom att importörer av tredjelandsbananer eller icke traditionella AVS-bananer kan tvingas upphöra med sin verksamhet, eftersom de på grundval av de referensår som skall beaktas enligt artikel 19.2 i förordningen blir tilldelade en ovanligt låg [kvot], om dessa svårigheter är ouplösligt knutna till övergången från de före ikraftträdandet av denna förordning gällande nationella [ordningarna] till den gemensamma organisationen av marknaden och inte beror på bristande aktsamhet hos de berörda aktörerna” (se punkt 1 i domslutet).

Bakgrund och förfarande

- 8 Sökanden är ett tyskt företag som bedriver handel med frukt och grönsaker. Sökanden började avyttra bananer i slutet av år 1992.
- 9 Den 29 november 1991 ingick sökanden ett avtal, som omfattas av nederländsk rätt, med det ecuadorianska bolaget Consultban (nedan kallat Consultban), enligt

vilket sökanden åtog sig att avyttra mellan 100 000 och 150 000 lådor bananer i veckan (nedan kallat avtalet).

- 10 I avtalet föreskrivs att sökanden har rätt till en provision som motsvarar sex procent av omsättningen. Enligt punkt 3 i bilaga B till avtalet är sökanden emellertid skyldig att till Consultban betala skillnaden mellan nettovinsten från försäljningen och de officiella priser som Consultban betalar till de ecuadorianska producenterna (nedan kallad prisnivågarantin).
- 11 Avtalets giltighetstid är sju år enligt artikel 4.1 i avtalet. I samma bestämmelse föreskrivs att avtalet kan förlängas med sju år om något annat inte beslutas av parterna. Avtalet var fortfarande i kraft då förevarande talan väcktes.
- 12 I artikel 4.1 i avtalet föreskrivs även följande:

”... Båda parter har rätt att säga upp detta avtal fem år efter den dag då avtalet undertecknades med 180 dagars uppsägningstid och under förutsättning att den part som säger upp avtalet drar sig tillbaka fullständigt från den europeiska bananmarknaden under en period om fem år räknat från den dag då avtalet upphör att gälla. Detta verksamhetsförbud är direkt eller indirekt tillämpligt på parten, oavsett om parten bedriver verksamheten själv, genom tredje man eller genom ett dotterbolag.”

- 13 I artikel 6.3 i avtalet föreskrivs dessutom följande:

”Parterna är medvetna om att det på grund av vissa omständigheter kan bli omöjligt att genomföra villkoren i detta avtal. Dessa fall av force majeure kan

omfatta — men är inte begränsade till att omfatta — oroligheter i det berörda landet, krig — oavsett om krigsförklaring har avgetts eller inte — naturkatastrofer, strejker och andra liknande händelser som gör det omöjligt att bedriva normal näringsverksamhet, epidemier, ogynnsamma väderförhållanden såsom översvämningar, torka etc, revolutioner eller uppror samt avspärning av Panamakanalen. För det fall avtalet inte kan genomföras på grund av force majeure skall parterna förhandla i god tro i avsikt att nå en lösning på problemet. Om detta inte lyckas kan avtalet hävas av var och en av parterna utan möjlighet att kräva skadestånd. Fartyg som håller på att lastas eller redan har lastats skall emellertid fortfarande omfattas av detta avtal.”

- 14 Punkt 2 i bilaga B till avtalet har slutligen följande lydelse:

”[Consultban] och [sökanden] är överens om att för det fall [sökanden] begär att detta avtal skall hävas av andra skäl än de som föreskrivs i avtalet och [Consultban] är skyldigt att ersätta ägarna i enlighet med villkoren i COA [Contract of Affreightment, fraktavtalet] som sluts mellan ägarna och [Consultban], är [sökanden] skyldig att ersätta [Consultban] då denne för första gången inkommer med en skriftlig begäran om detta med upp till 1 000 000 USD mot uppvisande av lämplig bevisning från [Consultbans] sida.”

- 15 Sökanden började sälja bananer i enlighet med avtalet i slutet av år 1992.

- 16 Förordning nr 404/93 trädde i kraft den 26 februari 1993 och blev tillämplig den 1 juli 1993.

- 17 I enlighet med artikel 19.1 i förordningen klassificerades sökanden som aktör i kategori C. År 1996 erhöll sökanden, till följd av att den förvärvade ett företag, status som aktör i kategori A.
- 18 Eftersom sökanden endast erhöll ett begränsat antal licenser för import av bananer till gemenskapen, var sökanden tvungen att sälja den största andelen av de bananer som omfattades av avtalet utanför detta territorium till ett pris som medförde tillämpning av prisnivågarantin. Sökanden blev därför tvungen att till Consultban betala 1 661 537 USD för år 1994, 4 211 142 USD för år 1995 och 1 457 549 USD för år 1996.
- 19 Med beaktande av domen i målet T. Port ansökte sökanden den 24 december 1996 om att kommissionen, som en övergångsåtgärd i enlighet med artikel 30 i förordning nr 404/93, skulle tilldela sökanden extra importlicenser för tredjelandsbananer till en avgift som var nedsatt till 75 ecu per ton för följande kvantiteter:
- 42 000 ton för år 1997 i egenskap av aktör i kategori A,
  - 48 000 ton för år 1998 i egenskap av aktör i kategori A, eller en total volym på 65 800 ton,
  - 48 000 ton för år 1999 i egenskap av aktör i kategori A, eller en total volym på 65 800 ton.
- 20 Kommissionen biföll delvis denna ansökan genom beslut av den 10 juli 1997 (nedan kallat det omtvistade beslutet).

- 21 I enlighet med artikel 1.3 i det omtvistade beslutet erhöll sökanden extra importlicenser för de förluster som sökanden led under år 1994 till följd av genomförandet av avtalet med Consultban samt för 1 000 000 USD. Sökandens ansökan avslogs, i artikel 2 i det omtvistade beslutet, till den del som den avsåg ”ytterligare importlicenser utöver dem som tilldelas i enlighet med artikel 1”.
- 22 I artikel 1.4 andra stycket i det omtvistade beslutet föreskrivs att dessa importlicenser skall avräknas från de särskilda reserver som är avsedda för fall där det föreligger orimliga svårigheter i fråga om tullkvoten. I enlighet med artikel 1.6 kan inte de kvantiteter bananer som sökanden importerar till gemenskapen med hjälp av dessa licenser beaktas för att fastställa sökandens totala referenskvantiteter för kommande år.
- 23 I det omtvistade beslutet anføres bland annat följande:

”... avtalet... trädde i kraft innan [sökanden] fick kännedom om inrättandet av den gemensamma organisationen av marknaden för bananer och dess eventuella inverkan på marknaden.

[Sökanden] kunde följaktligen inte, vid tidpunkten för avtalets ingående, veta att den skulle tilldelas en ovanligt låg kvot på grundval av de referensår som skulle beaktas i enlighet med artikel 19.2 i förordning... nr 404/93. Sökanden tilldelades således en ovanligt låg kvot för åren 1993, 1994 och 1995.

Tillämpningen av [prisnivå]garantin var således oupplösligt knuten till att man upphörde att tillämpa de före ikraftträdandet av denna förordning gällande nationella ordningarna. De betalningar som [sökanden] har gjort till sina leverantörer i enlighet med denna garanti kan anses vara oupplösligt knutna till denna övergång.

De betalningar som [sökanden] har gjort till sin leverantör enligt prisnivågarantin kan, på grund av deras omfattning, rimligen anses utgöra en källa till svårigheter som innebär att bolaget kan tvingas upphöra med sin verksamhet.

Det har bevisats att en expert på nederländsk rätt har informerat [sökanden] om att det var högst osannolikt att ikraftträdandet av förordning... nr 404/93 skulle kunna anses utgöra force majeure som skulle möjliggöra en hävning av avtalet. Det kan därmed inte påstås att [sökanden] skulle ha brustit i aktsamhet genom att inte försöka åberopa detta argument.

Enligt vad [sökanden] har angett var denne tvungen att betala 1 661 537 USD till sin leverantör i enlighet med [prisnivå]garantin för år 1994. Eftersom detta belopp överstiger 1 000 000 USD, skulle det ha varit rimligt att dra slutsatsen att ett högre belopp än 1 000 000 USD skulle betalas i enlighet med [prisnivå]garantin för år 1995.

Om [sökanden] hade varit tillräckligt aktsam, borde denne ha hävt avtalet för år 1995 och därigenom begränsat betalningarna till sina leverantörer i enlighet med [prisnivå]garantin till 1 000 000 USD för år 1995 och de följande åren. Samtliga förluster som [sökanden] har uppgett för år 1995 och de följande åren skall således anses bero på bristande aktsamhet från dennes sida.

[Sökandens] fall, såsom det har beskrivits ovan, skall med tillämpning av de kriterier som har fastställts av domstolen anses utgöra ett fall där det föreligger orimliga svårigheter. En särskild tilldelning av importlicenser skall således beviljas.

Eftersom [sökanden] inte påbörjade sin import av bananer till gemenskapen före utgången av år 1992, är det inte möjligt att tilldela [sökanden] en kvot på grundval av tidigare refsår än de som avses i artikel 19.2 i förordning... nr 404/93.

Extra importlicenser bör beviljas såsom kompensation för de orimliga svårigheter, i den mening som avses i [domen i målet T. Port], som [sökanden] har drabbats av.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan består dessa orimliga svårigheter av [sökandens] förlust år 1994 till följd av avtalet samt den förlust som uppgår till ett maximalt belopp på 1 000 000 USD som [sökanden] led år 1995 och följande år.

...

Den behöriga myndigheten skall beräkna värdet av importlicenserna för tredjelandspananer till en avgift som är nedsatt till 75 ecu per ton och därefter tilldela [sökanden] ett tillräckligt antal extra licenser för att ersätta denne upp till ovannämnda nivå för de orimliga svårigheterna.

... De licenser som skall tilldelas skall avräknas från de särskilda reserver som är avsedda för fall där det föreligger orimliga svårigheter i fråga om tullkvoten. Dessa licenser skall vidare inte omfattas av de bestämmelser som för närvarande reglerar ansökningar om licenser, vilka framgår av artikel 9.2 och 9.3 i förordning (EEG) nr 1442/93. De skall inte heller omfattas av kravet på att uppvisa den särskilda exportlicens som avses i artikel 3.2 i förordning (EG) nr 478/95.

För att [sökanden] skall erhålla full ersättning — men inte mer — skall licenserna inte kunna överlåtas och de kvantiteter bananer som importeras av bolaget inom ramen för dessa licenser skall inte beaktas vid beräkningen av bolagets totala referenskvantiteter för kommande år.

...”

- 24 Sökanden har genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 16 september 1997, väckt förevarande talan.
- 25 Konungariket Spanien och Republiken Frankrike ansökte den 26 januari 1998 respektive den 17 februari 1998 om att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden. Dessa ansökningar beviljades av ordföranden på förstainstansrättens fjärde avdelning genom beslut av den 16 september 1998. Genom samma beslut bifölls delvis sökandens yrkanden om konfidentiell behandling.
- 26 Konungariket Spanien och Republiken Frankrike inkom den 4 respektive den 6 januari 1999 med skriftliga yttranden.

- 27 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en åtgärd för processledning i enlighet med artikel 64.3 i förstainstansrättens rättegångsregler anmodades sökanden och kommissionen att skriftligen besvara vissa frågor. Kommissionen och sökanden besvarade dessa frågor genom skrivelser som inkom till förstainstansrättens kansli den 11 respektive den 22 oktober 1999.
- 28 Sökanden och kommissionen utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid offentligt sammanträde den 9 november 1999.

Parternas yrkanden

- 29 Sökanden yrkar att förstainstansrätten skall
- ogiltigförklara det omtvistade beslutet i den utsträckning som de kvantiteter bananer som importeras till gemenskapen med hjälp av de extra importlicenser som beviljats genom detta beslut inte skall beaktas vid fastställandet av sökandens totala referenskvantitet för kommande år och i den utsträckning som kommissionen vägrar att tilldela sökanden extra importlicenser utöver dem som avses i artikel 1.3, och
  - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

30 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

31 Konungariket Spanien, som har intervenerat i målet, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

32 Republiken Frankrike, som har intervenerat i målet, har yrkat att förstainstansrätten skall ogilla talan.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

33 Kommissionen och Konungariket Spanien har gjort gällande att sökanden har åberopat den grund som avser att principen om likabehandling har åsidosatts

endast i sin replik. De anser att denna grund skall avvisas med tillämpning av artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler, enligt vilken nya grunder inte får åberopas under rättegången.

- 34 Under sammanträdet replikerade sökanden att kommissionen hade framfört denna princip som argument för första gången i sitt svaromål, vilket innebär att sökanden inte hade någon möjlighet att uttala sig om denna princip före inlämnandet av sin replik.
- 35 Kommissionen har dessutom hävdats att sökandens resonemang, enligt vilket artikel 1.6 i det omtvistade beslutet strider mot kommissionens förordning (EG) nr 2601/97 av den 17 december 1997 om införandet av en reserv för att undvika fall av alltför stor stränghet under 1998 i enlighet med artikel 30 i [förordning nr 404/93] (EGT L 351, s. 19), också utgör en ny grund som skall avvisas i enlighet med artikel 48.2 i rättegångsreglerna. Kommissionens förordning (EG) nr 1154/97 av den 25 juni 1997 om höjning av den tullkvot för import av bananer för 1997 som föreskrivs i artikel 18 i [förordning nr 404/93] (EGT L 168, s. 65) har redan skapat en reserv som är avsedd för att lösa fall där det föreligger orimliga svårigheter, vilket innebär att sökanden hade kunnat använda detta som argument i sin ansökan.
- 36 Kommissionen anser även att sökandens resonemang, enligt vilket artikel 1.6 i det omtvistade beslutet strider mot syftet med tullkvoten, utgör en ny grund som mot bakgrund av ovannämnda bestämmelse i rättegångsreglerna skall avvisas.
- 37 Konungariket Spanien har slutligen gjort gällande att sökanden har bestritt lagenligheten av denna bestämmelse först i sin replik, vilket innebär att denna invändning skall avvisas.

38 Sökanden har inte uttalat sig om dessa sistnämnda grunder för avvisning.

Förstainstansrättens bedömning

39 Det framgår av bestämmelserna i artikel 44.1 c jämförd med artikel 48.2 i rättegångsreglerna att ansökan skall innehålla bland annat en kortfattad framställning av grunderna för talan och att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet. En grund som utgör en utvidgning av en grund som tidigare — direkt eller underförstått — har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna kan emellertid prövas i sak (förstainstansrättens dom av den 20 september 1990 i mål T-37/89, Hanning mot parlamentet, REG 1990, s. II-463, punkt 38, och av den 17 juli 1998 i mål T-118/96, Thai Bicycle mot rådet, REG 1998, s. II-2991, punkt 142).

40 I det förevarande målet framgår det uttryckligen av ansökan att sökanden bestrider lagenligheten av artikel 1.6 i det omtvistade beslutet. Konungariket Spaniens invändningar om huruvida denna invändning kan upptas till sakprövning skall således inte godtas.

41 Vad gäller resonemanget i fråga om förordning nr 2601/97 anser förstainstansrätten att detta resonemang har ett nära samband med den grund som avser åsidosättande av artikel 30 i förordning nr 404/93, så som sökanden i ansökan har presenterat denna grund till stöd för den andra delen av sin talan, i vilken sökanden ifrågasätter lagenligheten av artikel 1.6 i det omtvistade beslutet, samt att det utgör en utvidgning av denna grund. Detta resonemang kan följaktligen upptas till sakprövning.

- 42 Det är däremot först i sin replik som sökanden har åberopat den grund som avser åsidosättande av principen om likabehandling. Även om kommissionen har hänvisat till denna princip i vissa avsnitt i sitt svaromål, så har detta enbart skett i förbigående och i ett annat sammanhang än det i vilket sökanden har utvecklat sin grund. Kommissionen har således, i punkt 16 i sitt svaromål, endast på ett allmänt sätt gjort en anmärkning om att kommissionen "av hänsyn till likabehandlingen av samtliga ekonomiska aktörer", vilka också har varit tvungna att anpassa sig till nya rättsliga och ekonomiska villkor, var skyldig att beakta den omständigheten att sökanden hade en möjlighet att häva avtalet genom att betala en summa på 1 000 000 USD "när den fastställde räckvidden av bestämmelserna om orimliga svårigheter" (se i detta avseende punkt 33 i svaromålet). Kommissionen har, i punkterna 28 och 32 i svaromålet, endast rent allmänt konstaterat att om man, vid fastställandet av sökandens totala referenskvantiteter för kommande år, skulle beakta de kvantiteter som importeras av sökanden med hjälp av de extra licenserna, skulle det leda till att sökanden erhöll för mycket i kompensation och således gynnades jämfört med andra aktörer. Sökanden har däremot, i sin replik och under sammanträdet, i huvudsak gjort gällande att kommissionen, med stöd av principen om likabehandling, var skyldig att likställa sökanden med aktörer i kategori A, som i likhet med sökanden hade anammat vissa kommersiella beteenden före publiceringen av förslaget till en gemensam organisation av marknaden för bananer i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, men som till skillnad från sökanden har kunnat fortsätta att avyttra sina bananer under referensperioden. Därav har sökanden dragit slutsatsen att den borde ha behandlats som om den, under referensperioden 1989—1991, hade genomfört den import som sökanden i själva verket genomförde under åren 1993—1995. Grunden som avser åsidosättande av principen om likabehandling har, såsom den har framställts av sökanden, obestriddligen en självständig ställning i förhållande till kommissionens yttranden, vilka har redogjorts för ovan, och kan följaktligen inte anses grunda sig på rättsliga eller faktiska omständigheter som har framkommit under förfarandet. Denna grund skall följaktligen avvisas.

- 43 Det skall även konstateras att sökanden har åberopat resonemanget avseende åsidosättande av syftet med tullkvoten först i sin replik och att några nya uppgifter inte har framkommit under förfarandet som rättfärdigar att detta resonemang åberopas för sent. Detta resonemang kan dessutom inte anses utgöra

en utvidgning av en grund som åberopats tidigare i ansökan och som har ett nära samband med denna. Detta resonemang utgör således en ny grund som skall avvisas.

Prövning i sak

- 44 Sökanden har i sin ansökan åberopat en grund till stöd för sin talan. Denna grund avser åsidosättande av artikel 30 i förordning nr 404/93. Denna talan består av två delar. I den första delen har sökanden bestritt lagenligheten av artikel 2 i det omtvistade beslutet. I den andra delen har sökanden ifrågasatt lagenligheten av artikel 1.6 i det omtvistade beslutet.

Den första delen av talan

Parternas argument

- 45 Sökanden har bestritt lagenligheten av det omtvistade beslutet i den utsträckning som kommissionen, i artikel 2 i detta beslut, har avslagit sökandens ansökan om extra tilldelning av importlicenser till den del som denna ansökan överskrider kvantiteterna licenser som avses i artikel 1.3 i samma beslut.
- 46 Sökanden har gjort gällande att denne uppfyller samtliga villkor som domstolen har uppställt i domen i målet T. Port för att fastställa förekomsten av fall där det föreligger orimliga svårigheter. Detta fall av orimliga svårigheter skulle ha kompensrats fullt ut om sökanden hade beviljats extra importlicenser för de kvantiteter som föreskrivs i avtalet och som inte kunde avyttras inom

gemenskapen under avtalets hela giltighetstid. Sökanden anser i synnerhet att den inte hade någon skyldighet att häva avtalet för att frigöra sig från detta år 1995, genom att använda sig av klausulen i punkt 2 i bilaga B, och att kommissionen således inte hade rätt att inskränka sig till att, såsom ersättning för den skada som sökanden lidit år 1995 och under de följande åren, tilldela extra importlicenser till ett belopp på 1 000 000 USD.

- 47 Sökanden har till stöd för sina påståenden för det första anfört att kommissionen inte på ett korrekt sätt har tillämpat begreppet svårigheter, i den mening som avses i domen i målet T. Port, på det förevarande fallet. Sökanden har påpekat att domstolen i denna dom har förknippat detta begrepp med den omständigheten att importörer av tredjelandsbananer eller icke traditionella AVS-bananer "på grundval av de referensår som skall beaktas enligt artikel 19.2 i [förordning nr 404/93] tilldelats en ovanligt låg importlicens". Svårigheterna ligger således i en avsaknad av importlicenser som gör det möjligt att inom gemenskapen avyttra de produkter beträffande vilka man i god tro har vidtagit åtgärder. I det förevarande fallet består svårigheterna mycket riktigt av att sökanden, eftersom den inte har erhållit importlicenser till följd av ikraftträdandet av den gemensamma organisationen av marknaden, har varit tvungen att avyttra de kvantiteter bananer som föreskrivs i avtalet utanför gemenskapen med betydande förluster.
- 48 Sökanden har vidare hävdatt att dessa svårigheter, i enlighet med kraven i domen i målet T. Port, var oupplösligt knutna till övergången från de före ikraftträdandet av förordning nr 404/93 gällande nationella ordningarna till den gemensamma organisationen av marknaden. Om denna organisation hade trätt i kraft vid ett senare datum skulle sökanden nämligen, genom sin import under år 1993, ha avyttrat en tillräcklig referenskvantitet inom gemenskapen för att kunna tilldelas det antal licenser som anges i sökandens ansökan av den 24 december 1996.

- 49 Sökanden har slutligen gjort gällande att kommissionen i det förevarande fallet inte heller på ett korrekt sätt har tillämpat det villkor som framgår av domen i målet T. Port, enligt vilket de svårigheter som de berörda importörerna möter inte får bero på bristande aktsamhet från deras sida.
- 50 För det första kan sökanden inte förebrås för att ha brutit i aktsamhet med anledning av den omständigheten att sökanden inte hade erhållit de importlicenser som skulle ha gjort det möjligt att inom gemenskapen avyttra de kvantiteter bananer som föreskrevs i avtalet. En hävning av avtalet skulle nämligen inte ha lett till att sökanden tilldelades extra licenser eller att det plötsligt blev möjligt att importera de ovannämnda kvantiteterna.
- 51 Sökanden har tillagt att om den hade hävt avtalet skulle tio års intensiva och kostsamma ansträngningar ha varit förgäves. Dessutom skulle sökanden ha varit tvungen att dra sig tillbaka från bananmarknaden under fem år. Sökanden hade förväntat sig att bli kvalificerad såsom aktör i kategori A under avtalets giltighetstid och att den gemensamma organisationen av marknaden skulle ändras till följd av den var oförenlig med reglerna i det Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) eller att den skulle erhålla ersättning i form av extra importlicenser på grund av att det förelåg orimliga svårigheter. Eftersom dessa tre antaganden senare har bekräftats, kan det inte bestridas att sökanden fattade ett korrekt affärsbeslut genom att inte häva avtalet.
- 52 För det andra har sökanden angett att skyldigheten att iakta aktsamhet, i enlighet med domen i målet T. Port, skall bedömas med hänsyn till såväl den föregående nationella regleringen som det förestående genomförandet av den gemensamma organisationen av marknaden, i den utsträckning som de berörda aktörerna hade kännedom därom. Sökanden anser därmed att den endast var skyldig att beakta dessa omständigheter vid tidpunkten för avtalets ingående och att den inte, för att begränsa gemenskapens skadeståndsskyldighet, var skyldig att senare ändra de åtgärder som den vidtagit. Kommissionen har nämligen enligt

sökanden underställt regleringen vid fall av orimliga svårigheter ett ytterligare villkor, nämligen att det ankommer på den berörda aktören att begränsa gemenskapens skada.

53 Kommissionen har anfört att förekomsten av ett fall där det föreligger orimliga svårigheter förutsätter att följande fyra villkor, vilka uppställdes i domen i målet T. Port, är uppfyllda:

- Det finns ekonomiska bestämmelser i den tidigare nationella ordningen som var relevanta i rättsligt hänseende och att normal akksamhet, som är nödvändig i varje affärstransaktion, har iakttagits.
- Dessa bestämmelser har förlorat sin betydelse till följd av att den gemensamma organisationen av marknaden trädde i kraft.
- Svårigheterna var oförutsebara.
- Det finns behov av ett ingripande för att avhjälpa de orimliga svårigheterna, i synnerhet med hänsyn till att det föreligger svårigheter som hotar importörers fortlevnad och skyddet av grundläggande rättigheter enligt gemenskapsrätten.

54 Kommissionen har vidare angett att de åtgärder som kan vidtas inom ramen för reglerna om orimliga svårigheter syftar till att lindra de särskilda svårigheter som de ekonomiska aktörerna möter till följd av övergången från de nationella ordningarna till den gemensamma organisationen av marknaden, och inte till att

garantera dessa aktörer ett fullkomligt genomförande av de avtal som ingåtts innan det blev känt att denna organisation skulle inrättas genom att skydda dessa avtal mot förändringar av rättsläget.

- 55 Det fall av orimliga svårigheter som sökanden ställdes inför utgjordes enligt kommissionen av den omständigheten att sökanden, innan den hade informerats om att en gemensam organisation av marknaden för bananer skulle inrättas, hade ingått ett avtal som innehöll inköpsåtaganden och en prisnivågaranti som, efter att sökanden klassificerades som aktör i kategori C, medförde omfattande förluster för sökanden, vilka äventyrade sökandens samtliga näringsverksamheter. Den orimliga svårighet som sökanden drabbades av bestod således inte av den omständigheten att sökanden inte kunde avyttra de kvantiteter bananer som föreskrevs i avtalet inom gemenskapen till följd av att sökanden tilldelades ett otillräckligt antal importlicenser.
- 56 Kommissionen anser att sökandens invändning, enligt vilken det omtvistade beslutet var grundat på en felaktig tolkning av begreppet svårigheter i den mening som avses i domen i målet T. Port, skall underkännas. Det avsnitt i domen som sökanden har åberopat i detta hänseende rör endast traditionella bananimportörer som — av skäl som dessa inte kunde lastas för — inte, under den referensperiod som avses i artikel 19.2 i förordning nr 404/93, hade omsatt en volym som var representativ för deras handel. Enligt kommissionen bedrev sökanden under referensperioden 1989—1991 ännu inte någon verksamhet inom banansektorn, vilket innebar att sökanden placerades i kategori C. Eftersom de kvantiteter bananer som sökanden importerade inom ramen för avtalet aldrig hade utgjort referenskvantiteter i enlighet med den gemensamma organisationen av marknaden för bananer, kunde sökanden inte tilldelas ”en ovanligt låg tullkvot” i den mening som avses i ovannämnda avsnitt.
- 57 Kommissionen har dessutom bestritt påståendet om att den skulle ha gjort en felaktig tillämpning av villkoret i domen i målet T. Port, enligt vilket den berörda importören inte får ha brustit i aktsamhet.

- 58 För det första har kommissionen aldrig förebrått sökanden för att ha brustit i aktsamhet med anledning av avsaknaden av de nödvändiga importlicenserna för att inom gemenskapen avyttra de kvantiteter bananer som föreskrivs i avtalet. Sökandens svårigheter beror nämligen inte på denna omständighet.
- 59 För det andra har kommissionen anfört att den, när det liksom i det förevarande fallet rör sig om att fastställa omfattningen av de åtgärder som skall vidtas för att komma till rätta med de orimliga svårigheterna, hade fog för att anse att sökanden inte agerade som en normalt aktsam aktör när den valde att fortsätta att genomföra avtalet.
- 60 Kommissionen har i detta hänseende påpekat att aktörerna i kategori C, vilka utgör nykomlingar på bananmarknaden, skall särskiljas från aktörer som traditionellt importerar bananer. De förstnämnda aktörerna har inte varit verksamma på marknaden tillräckligt länge för att deras näringsverksamhet på denna marknad skall säkerställas. Tvärtom kunde det förväntas av dessa aktörer att de anpassar sin verksamhet till de nya rättsliga och ekonomiska villkoren som följer av ikraftträdandet av den gemensamma organisationen av marknaden för bananer. Kommissionen har för övrigt anmärkt att parterna i ett avtal i allmänhet garderar sig mot oförutsedda ändringar av rättsläget genom att ta in en klausul om hävning i avtalet.
- 61 Kommissionen har förklarat att den således har beaktat den omständigheten att sökanden hade möjlighet att häva avtalet genom att tillämpa punkt 2 i bilaga B i syfte att anpassa sig till de nya rättsliga och ekonomiska villkoren. Kommissionen har i detta hänseende påpekat att det ankommer på varje aktsam aktör att begränsa sina egna skador. Kommissionen anser dessutom att en sådan hävning av avtalet, i motsats till vad sökanden har angett, inte skulle ha tvingat sökanden att dra sig tillbaka från bananmarknaden under fem år. Om sökanden hade använt sig av hävningsklausulen i punkt 2 i bilaga B, skulle samtliga bestämmelser i avtalet, inklusive skyldigheten att dra sig tillbaka från marknaden, ha upphört att gälla.

- 62 Kommissionen anser mot bakgrund av dessa omständigheter att det var med rätta som den endast ersatte de förluster som sökanden hade lidit under år 1994 till följd av genomförandet av avtalet och den skada som skulle ha följt om avtalet hävdes år 1995, närmare bestämt 1 000 000 USD. Denna kompensation borde ha gjort det möjligt för sökanden att övervinna de svårigheter som innebar att den riskerade att tvingas upphöra med sin verksamhet. Kommissionen har tillagt att den har varit generös, eftersom hade kunnat anse att det redan år 1994 var möjligt att häva avtalet.
- 63 Kommissionen har klargjort att den inte tvingade sökanden att häva avtalet, utan endast ansåg att förekomsten av denna valmöjlighet begränsade omfattningen av de åtgärder som vidtogs för att komma till rätta med de orimliga svårigheterna. Det ankommer på sökanden själv att fatta det affärsmässiga beslutet att genomföra avtalet. Det kan således inte påstås att kommissionen har underställt erkännandet av att det föreligger fall av orimliga svårigheter ett ytterligare villkor som innebär en skyldighet för importören att begränsa gemenskapens skadeståndsansvar.
- 64 De argument som framförts av sökanden för att visa att svårigheterna var oupplösligt knutna till övergången från de före ikrafträdandet av förordning nr 404/93 gällande nationella ordningarna till den gemensamma organisationen av marknaden, i enlighet med villkoret i domen i målet T. Port, är orimliga. Eftersom sökanden valde att genomföra avtalet trots de nya rättsliga och ekonomiska villkoren, anser kommissionen att de förluster som sökanden därefter drabbades av var ett resultat av sökandens egna affärsbeslut och att det ovannämnda villkoret därmed inte längre var uppfyllt.
- 65 Konungariket Spanien och Republiken Frankrike har i huvudsak gjort gällande att kommissionen förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när den tillämpar artikel 30 i förordning nr 404/93 och att det omtvistade beslutet är helt förenligt med denna artikel.

Förstainstansrättens bedömning

- 66 Genom artikel 30 i förordning nr 404/93 ges kommissionen befogenheter att vidta särskilda övergångsåtgärder "för att underlätta övergången från den ordning som gällde innan denna förordning trädde i kraft till den som fastställs genom denna förordning, särskilt för att komma tillrätta med svårigheter" som övergången ger upphov till. Enligt fast rättspraxis är dessa övergångsåtgärder avsedda att komma till rätta med den störning på den inre marknaden som uppkommer till följd av att den gemensamma organisationen av marknaden ersätter de olika nationella ordningarna. Nämda åtgärder syftar även till att undanröja de svårigheter som de ekonomiska aktörerna ställs inför efter upprättandet av den gemensamma organisationen av marknaden, men som grundas på de förhållanden som rådde på de nationella marknaderna innan förordning nr 404/93 trädde i kraft (domstolens beslut av den 29 juni 1993 i mål C-280/93 R, Tyskland mot rådet, REG 1993, s. I-3667, punkterna 46 och 47, domstolens dom i det ovannämnda målet T. Port, punkterna 34 och 36, samt förstainstansrättens domar av den 28 september 1999 i mål T-254/97, Frucht-handelsgesellschaft mot kommissionen, REG 1999, s. II-2743, punkt 61, och i mål T-612/97, Cordis mot kommissionen, REG 1999, s. II 2771, punkt 32).
- 67 Domstolen har slagit fast att kommissionen i detta hänseende även måste ta hänsyn till den situation som sådana aktörer befinner sig i som före införandet av förordning nr 404/93 har förhållit sig på ett visst sätt i affärsmässigt hänseende i enlighet med de då gällande nationella reglerna, utan att kunna förutse vilka konsekvenser ett sådant förhållningssätt skulle få efter införandet av den gemensamma organisationen av marknaden (domen i målet T. Port, punkt 37).
- 68 Domstolen har emellertid tillagt att "[när] övergångssvårigheterna [är] ett resultat av aktörernas sätt att förhålla sig före ikraftträdandet av [förordning nr 404/93], måste de ha iakttagit normal aktsamhet med hänsyn till såväl den föregående nationella regleringen som det förestående genomförandet av den gemensamma organisationen av marknaden i den utsträckning som de hade kännedom därom" (domen i målet T. Port, punkt 41).

- 69 Kommissionen förfogar dessutom över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning dels för att fastställa om övergångsåtgärder är nödvändiga (domarna i de ovannämnda målet T. Port, punkt 38, och Fruchthandelsgesellschaft mot kommissionen, punkt 67), dels för att i förekommande fall besluta om innehållet i övergångsåtgärder (domen i målet T. Port, punkt 42).
- 70 Artikel 30 i förordning nr 404/93 skall tolkas restriktivt, eftersom den utgör ett undantag från det allmänna systemet (domen i det ovannämnda målet Cordis mot kommissionen, punkt 39, och beslut meddelat av förstainstansrättens ordförande den 21 mars 1997 i mål T-79/96 R, Camar mot kommissionen, REG 1997, s. II-403, punkterna 46 och 47).
- 71 I det förevarande fallet står det klart att sökanden drabbades av orimliga svårigheter och att kommissionen var skyldig att vidta övergångsåtgärder i syfte att komma till rätta med dessa svårigheter. Parterna är emellertid oeniga i fråga om dels vad dessa orimliga svårigheter bestod av, dels huruvida de övergångsåtgärder som kommissionen tog i enlighet med artikel 30 i förordning nr 404/93 var tillräckliga för att sökanden skulle kunna övervinna dessa svårigheter.
- 72 Vad gäller den första frågan anser förstainstansrätten att inte något av de argument som framförts av sökanden gör det möjligt att dra slutsatsen att kommissionen överskred sitt stora utrymme för skönsmässig bedömning när den slog fast att de orimliga svårigheterna bestod av den omständigheten att sökanden, innan den hade informerats om att en gemensam organisation av marknaden för bananer skulle inrättas, hade ingått ett avtal som innehöll inköpsåtaganden och en prisnivågaranti som, efter att sökanden klassificerades som aktör i kategori C, medförde omfattande förluster för sökanden, vilka kunde äventyra sökandens samtliga näringsverksamheter.
- 73 Sökandens påstående, enligt vilket svårigheterna berodde på att den i avsaknad av importlicenser inte kunde avyttra de kvantiteter bananer som föreskrevs i

avtalet inom gemenskapen, kan inte godtas. En sådan vidsträckt uppfattning av begreppet svårigheter i den mening som avses i domen i målet T. Port skulle nämligen uppenbarligen gå utöver syftet med artikel 30 i förordning nr 404/93, vilket är att underlätta övergången till den gemensamma organisationen av marknaden för bananer för de företag som till följd av denna händelse har ställts inför särskilda och oförutsebara svårigheter (domen i det ovannämnda målet Cordis mot kommissionen, punkt 34), och inte att säkerställa ett fullständigt genomförande av avtal om bananleveranser som ingåtts i enlighet med de nationella ordningar som fanns före den gemensamma organisationen.

- 74 Den förklaring som sökanden har gett för att visa att de svårigheter som den drabbats av berodde på övergången till den gemensamma organisationen av marknaden, i enlighet med villkoret i domen i målet T. Port, kan inte heller godtas. I artikel 30 i förordning nr 404/93 hänvisas nämligen uttryckligen till dagen för förordningens ikraftträdande, vilken i enlighet med artikel 33 fastställdes till den 26 februari 1993. Sökanden kan inte åberopa argument som rör en rent hypotetisk situation, nämligen att den gemensamma organisationen av marknaden skulle ha trätt i kraft vid ett senare datum, i strid med den tydliga ordalydelsen i den bestämmelse som sökanden har åberopat.
- 75 Slutligen har det inte fastställts att kommissionen gjorde en felaktig tillämpning av villkoret att den berörda importören måste ha iakttagit nödvändig aktsamhet. Det är riktigt att detta villkor, i likhet med vad sökanden har påpekat, i enlighet med punkt 41 i domen i målet T. Port skall bedömas med hänsyn till importörens agerande före ikraftträdandet av förordning nr 404/93. Detta innebär att kommissionen inte kan motivera en vägran att erkänna att det rör sig om ett fall där det föreligger orimliga svårigheter med att sökanden brustit i aktsamhet efter ikraftträdandet av denna förordning. Det framgår emellertid av det omtvistade beslutet att kommissionen i själva verket åberopade resonemanget om ekonomiska aktörers normalt aktsamma beteende på sökandens fall först efter det att den hade fastställt innehållet i de övergångsåtgärder som skulle vidtas för att komma till rätta med de särskilda svårigheter som sökanden drabbats av (se nedan punkterna 76—83). Sökandens argument, enligt vilket kommissionen skulle ha underställt erkännandet av fall där det föreligger orimliga svårigheter ett villkor som inte räknas upp av domstolen i domen i målet T. Port, kan således inte godtas.

- 76 Vad beträffar den andra frågan, förefaller det inte som om kommissionen överskred gränserna för sitt stora utrymme för skönsmässig bedömning, vilket den även förfogar över när den fastställer innehållet i de åtgärder som skall vidtas för att möjliggöra för de berörda aktörerna att övervinna de orimliga svårigheterna, när den endast beviljade sökanden extra importlicenser för dels den förlust som sökanden led år 1994 till följd av genomförandet av avtalet, dels ett belopp på 1 000 000 USD.
- 77 Sökanden har inte ifrågasatt lagenligheten av artikel 2 i det omtvistade beslutet i den utsträckning som den genom denna artikel kompenseras för förlusten år 1994. Sökanden har endast ifrågasatt denna bestämmelse till den del som ersättningen för den skada som den led år 1995 och följande år endast bestod av beviljandet av extra importlicenser till ett belopp på 1 000 000 USD, med den huvudsakliga motiveringen att sökanden inte hade någon skyldighet att häva avtalet för att frigöra sig från detta under år 1995 genom tillämpning av klausulen i punkt 2 i bilaga B till avtalet.
- 78 Vidare kan inte sökandens påstående, enligt vilket punkt 2 i bilaga B till avtalet endast har till syfte att — upp till det ovannämnda beloppet — täcka de ersättningsanspråk som skeppsredare skulle kunna framställa gentemot Consultban på grund av att fraktavtalet inte fullgjorts, godtas. Det är nämligen först i sitt skriftliga svar på förstainstansrättens frågor och under sammanträdet som sökanden har framfört detta argument. Sökanden hade fram till dess aldrig bestritt att denna klausul skulle göra det möjligt för den att under alla omständigheter häva avtalet genom att betala ett vite på 1 000 000 USD till Consultban.
- 79 Med hänsyn till syftet med artikel 30 i förordning nr 404/93 och av den omständigheten att denna artikel skall tolkas restriktivt i egenskap av undantag från från det allmänna systemet, gjorde kommissionen en rimlig tolkning av denna artikel genom att anse att den enbart innebär en skyldighet för kommissionen att ersätta den berörda aktörens kostnader för att anpassa sig till de nya rättsliga villkoren.

- 80 Kommissionen hade således fog för att beakta den omständigheten att punkt 2 i bilaga B till avtalet möjliggjorde för sökanden att häva avtalet genom att betala 1 000 000 USD till Consultban. Om sökanden hade använt denna hävningsklausul skulle detta inte, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, ha inneburit att sökanden tvingades att dra sig tillbaka från bananmarknaden under fem år, eftersom skyldigheten att dra sig tillbaka från marknaden endast gällde för det fall att avtalet sades upp i enlighet med artikel 4.1. Sökanden åberopade dessutom inte detta argument under det administrativa förfarande som föregick antagandet av det omtvistade beslutet, vilket innebär att lagenligheten av detta beslut inte kan ifrågasättas på grundval av detta argument.
- 81 Kommissionen hade dessutom fog för att anse att den, om sökanden hade agerat som en normalt aktsam aktör, skulle ha hävt avtalet med stöd av klausulen i punkt 2 i bilaga B till avtalet för att frigöra sig från detta år 1995 och därmed begränsa sina egna skador. Det står nämligen klart att sökanden hade varit skyldig att betala 1 661 537 USD till Consultban år 1994 genom tillämpning av prisnivågarantin, det vill säga en summa som var högre än det vite på 1 000 000 USD som föreskrivs i ovannämnda bestämmelse. Det var vidare mycket sannolikt att en högre summa än detta sistnämnda belopp även skulle ha betalats i enlighet med denna garanti för de följande åren.
- 82 Kommissionens tillvägagångssätt var än mer rimligt med tanke på att sökanden endast sedan en kort tid var verksam på bananmarknaden och bedrev ett stort antal verksamheter med anknytning till andra frukter och grönsaker.
- 83 Detta tillvägagångssätt kan dessutom inte, i motsats till vad sökanden har påstått, tolkas på så sätt att kommissionen tvingade sökanden att faktiskt häva avtalet. Detta tillvägagångssätt grundar sig endast på det fullt berättigade övervägandet att det inte ankom på gemenskapen att ta konsekvenserna av sökandens affärsbeslut att genomföra avtalet, trots de förluster detta medförde.

84 Det följer av det ovan anförda att kommissionen gjorde en korrekt tillämpning av artikel 30 i förordning nr 404/93 genom att anta artikel 2 i det omtvistade beslutet.

85 Den första delen av talan skall således ogillas.

Den andra delen av talan

Parternas argument

86 Sökanden har bestritt lagenligheten av det omtvistade beslutet till den del som de kvantiteter bananer som importerades till gemenskapen med hjälp av de extra importlicenserna inte, i enlighet med artikel 1.6, kunde beaktas vid fastställandet av sökandens totala referenskvantiteter för de kommande åren.

87 Sökanden har gjort gällande att den faktiskt hade rätt att erhålla full kompensation för de orimliga svårigheter som den drabbats av och att ett sådant beaktande inte skulle leda till att sökanden erhöll för mycket i ersättning.

88 Sökanden har även anført att det i artikel 1.4 andra stycket i det omtvistade beslutet föreskrivs att de extra importlicenserna skall avräknas från de särskilda reserver som är avsedda för fall där det föreligger orimliga svårigheter i fråga om tullkvoten. Sökanden har klargjort att det genom förordning nr 2601/97 har införts en sådan reserv, vilken uppgår till 20 000 ton och skall avräknas mot den tullkvot för import av tredjelandsbananer och icke traditionella AVS-bananer

som är tillgänglig i enlighet med artikel 18 i förordning nr 404/93. Denna reserv omfattas således av de allmänna regler som är tillämpliga på tullkvoten, inklusive artikel 19.2 i förordning nr 404/93.

- 89 Under sammanträdet återopade sökanden även artikel 5.3 b i kommissionens förordning (EG) nr 2362/98 av den 30 oktober 1998 om tillämpningsföreskrifter till [förordning nr 404/93] rörande ordningen för import av bananer till gemenskapen (EGT L 293, s. 32). Det följer nämligen av denna bestämmelse att alla typer av licenser, inklusive sådana som tilldelats i fall där det föreligger orimliga svårigheter, är relevanta för fastställandet av referenskvantiteterna.
- 90 Sökanden har slutligen anfört i sin replik att kommissionen faktiskt har för avsikt att på nytt ge sökanden status som ny aktör från och med år 1999, vilket kommer att leda till att sökanden uteslås från bananmarknaden.
- 91 Kommissionen har erinrat om vad de orimliga svårigheter som drabbat sökanden består av och har på nytt hävdad att de åtgärder som vidtogs i det omtvistade beslutet fullständigt ersätter sökanden för de förluster som denne lidit till följd av övergången till den gemensamma organisationen av marknaden. Kommissionen har även anmärkt att de licenser som beviljas som kompensation för fall där det föreligger orimliga svårigheter är av undantagskaraktär och därför inte omfattas av de allmänna regler som är tillämpliga på de licenser som hör till den allmänna tullkvoten. Kommissionen har i detta hänseende anfört att det i förordning nr 2601/97 inte föreskrivs att de kvantiteter som importerats med hjälp av de licenser som beviljats som kompensation för ett fall där det föreligger orimliga svårigheter kan beaktas i syfte att fastställa referenskvantiteterna. Kommissionen har slutligen bestritt sökandens argument avseende förordning nr 2362/98.
- 92 Konungariket Spanien har anfört att den särskilda reserven som införts genom förordning nr 2601/97 endast har till syfte att ställa tonnage till kommissionens förfogande för att komma till rätta med fall där det föreligger orimliga svårigheter.

Förstainstansrättens bedömning

- 93 Det har ovan, vid prövningen av den första delen av talan, visats att kommissionen inte överskred gränserna för sitt stora utrymme för skönsmässig bedömning genom att anse att tilldelandet av extra importlicenser till sökanden för dels de förluster som sökanden lidit till följd av genomförandet av avtalet år 1994, dels ett belopp på 1 000 000 USD möjliggjorde för sökanden att komma till rätta med sina orimliga svårigheter.
- 94 Under dessa omständigheter hade det inte varit berättigat att bevilja sökanden någon som helst ytterligare förmån genom tillämpning av artikel 30 i förordning nr 404/93, till exempel genom att beakta de kvantiteter bananer som importerats med hjälp av de ovannämnda licenserna vid fastställandet av referenskvantiteter för kommande års tullkvoter.
- 95 Under sammanträdet medgav för övrigt kommissionen och sökanden att sökandens orimliga svårigheter hade kunnat kompenseras genom beviljande av ett schablonbelopp snarare än genom tilldelning av extra importlicenser.
- 96 Dessa slutsatser kan inte kullkastas genom sökandens resonemang avseende förordning nr 2601/97, genom vilken endast en reserv på 20 000 ton inrättas för att möjliggöra vidtagandet av övergångsåtgärder i syfte att komma till rätta med fall där det föreligger orimliga svårigheter. Den omständigheten att det i artikel 1 i denna förordning föreskrivs att denna reserv skall avräknas mot den tullkvot som avses i artikel 18 i förordning nr 404/93, innebär inte att de kvantiteter som tilldelats inom ramen för reserven nödvändigtvis skall beaktas vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren.

- 97 De argument som sökanden framförde under sammanträdet i fråga om förordning nr 2362/98 kan inte godtas. Denna förordning antogs nämligen efter det omtvistade beslutet. Det framgår av fast rättspraxis att i ett mål om ogiltigförklaring enligt artikel 173 i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse) måste den omtvistade rättsaktens lagenlighet bedömas i förhållande till de faktiska och rättsliga omständigheter som rådde när rättsakten antogs (domstolens dom av den 7 februari 1979 i de förenade målen 15/76 och 16/76, Frankrike mot kommissionen, REG 1979, s. 321, punkt 7; svensk specialutgåva, volym 4, s. 287, och förstainstansrättens dom av den 15 januari 1997 i mål T-77/95, SFEI m.fl. mot kommissionen, REG 1997, s. II-1, punkt 74, och av den 25 juni 1998 i de förenade målen T-371/94 och T-394/94, British Airways m.fl. och British Midland Airways mot kommissionen, REG 1998, s. II-2405, punkt 81).
- 98 Vad slutligen gäller sökandens påstående om att kommissionen i själva verket skulle ha haft för avsikt att på nytt ge sökanden status som ny aktör från och med år 1999, är det tillräckligt att konstatera att det inte har förebringats någon bevisning till stöd för detta påstående.
- 99 Av detta följer att den andra delen av talan saknar grund och att talan i dess helhet följaktligen skall ogillas.

Rättegångskostnader

- 100 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas. Enligt artikel 87.4 i samma rättegångsregler skall Konungariket Spanien och Republiken Frankrike, som har intervenerat i målet, bära sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall bära sin rättegångskostnad samt ersätta kommissionens rättegångskostnad.
- 3) Konungariket Spanien och Republiken Frankrike skall bära sina rättegångskostnader.

García-Valdecasas

Lindh

Cooke

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 19 september 2000.

H. Jung

R. García-Valdecasas

Justitiesekreterare

Ordförande